

GLOBALLEŞEN DÜNYADA BEDEN EĞİTİMİ VE SPORA KÜLTÜRLERARASI YAKLAŞIM

Emre Caner YAPICI^{1*}, Veysel KÜÇÜK²

ÖZET

Yapılan çalışmanın amacı; Yurtdışı Türk okullarında eğitim-öğretime devam eden öğrencilerin ebeveynlerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının incelenmesidir. Araştırma mevcut durumu ortaya koymayı amaçlayan tarama araştırması olarak planlanmıştır. Yapılan çalışmanın evrenini yurtdışı Türk okullarında eğitim-öğretime devam eden öğrencilerin ebeveynleri oluştururken, araştırmanın örneklemini; Gürcistan ve Türk Cumhuriyetlerinde yer alan yurtdışı Türk Okullarımızda eğitim-öğretime devam eden öğrencilerin ebeveynleri oluşturmaktadır. Yapılan çalışmada Öncü ve Güven, (2011) tarafından geliştirilmiş olan 21 madde ve 4 alt boyuttan oluşan "Anne ve baba beden eğitimi ve spor tutum ölçeği" kullanılmıştır. Yapılan çalışmada elde edilen veriler tanımlayıcı istatistikler, yüzde ve frekans değerleri ile birlikte Mann whitney u ve Kruskall Wallis hipotez testleri ile değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgulara göre; katılımcı ebeveynlerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının yüksek derecede olumlu olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların uyrukları ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık tespit edilmemişken ($p>0,05$) katılımcıların cinsiyet değişkeni ile beden eğitimi ve spor tutum ölçeği ve önem boyutu ile destekleme boyutu arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Cinsiyet değişkeni ile ölçek alt boyutlarından algısal boyut ve işlevsel boyut arasında ise istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Sonuç olarak örneklem grubumuzu oluşturan yurtdışı Türk okullarımızdaki öğrencilerimizin ebeveynlerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının olumlu olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, spor, tutum, ebeveyn

INTERCULTURAL APPROACH TO PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS IN A GLOBALIZED WORLD

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine the attitudes of parents of students attending Turkish schools abroad towards physical education and sports classes. The research is designed as a survey study aimed at determining the current situation. The population of the study consists of the parents of students who are continuing their education in Turkish schools abroad, while the sample of the study is composed of parents of students attending Turkish schools located in Georgia and Turkish Republics. The study utilized the "Parent Attitude Scale towards Physical Education and Sports," developed by Öncü and Güven (2011), which consists of 21 items and 4 sub-dimensions. The data obtained in the research were evaluated using descriptive statistics, percentage, frequency values, and Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis hypothesis tests. According to the findings, it was determined that the participating parents had a highly positive attitude towards physical education and sports classes 1. While no statistically significant difference was found between participants' nationalities and their attitudes towards physical education and sports classes ($p>0.05$), a statistically significant difference was identified between the participants' gender variable and the physical education and sports attitude scale, as well as the significance dimension and support dimension ($p<0.05$). No statistically significant difference was found between the gender variable and the perceptual and functional dimensions of the scale ($p>0.05$). As a conclusion, it was determined that the parents of students in our sample group from Turkish schools abroad have a positive attitude towards physical education and sports classes.

Keywords: Physical education, sports, attitude, parents

¹Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, ABD, Spor Yönetim Bilimleri, Doktora

²Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Marmara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor ABD

*Yazışmadan sorumlu yazar: emre.caner.10@hotmail.com

GİRİŞ

Birey, dünyaya geldiğinden itibaren öncelikle anne ve daha sonra yakın aile üyeleriyle etkileşim ve iletişim halindedir. Yeni bilgi ve becerilerini onlardan görerek ve onların desteğiyle öğrenirler. Konuşma ve davranış üslubu, spor, sanat ve müzik alanına ilgili olma ya da olmama, fikişsel yönelim ve aidiyet gibi birçok davranış ve tutumda ailenin doğrudan ya da dolaylı etkisi görülmektedir. Spor yapan ya da yapmayan çocukların aileleri incelendiğinde ailelerinin spora yönelik tutumlarının olumlu ya da olumsuz olmasının büyük önem arz ettiği ifade edilebilir. Tutum, kişinin belli insanlara, nesnelere, sembolik değerlere, olaylara yönelik duygu, düşünce ve davranışlarını şekillendiren durumlar karşısında sınırları çizilmiş eylemleri ortaya koymaya zorlayan öğrenilmiş davranışlar olarak ifade edilmektedir (Başer, 2009). beden eğitimi dersine yönelik öğrencilerin tutumlarının oluşmasında öğretmen, okulun fiziki ortamı, önceki deneyimler gibi birçok etkenin yanında öğrencinin yakın çevresinde rol model olarak göreceği insanların varlığı da büyük önem arz etmektedir. Özellikle ilk çocukluk çağından itibaren bireylerin tutumları üzerinde anne ve baba tutumlarının rolü fazladır (Morgan, 2000).

Ebeveynlerin spor ve egzersize olumlu yaklaşması aynı zamanda hareketli, aktif bir yaşam tarzı benimsemesi, yeni yetişen neslin de spora ve sağlıklı yaşama ilgisini artıracaktır. Ebeveynler geçmişlerinde sporcu bir kimliğe sahiplerse ve bu geçmişten gelen alışkanlıklarını devam ettiriyorlarsa ya da medyada, stadyumda spor etkinlikleri takip ediyorlarsa yetişen nesil spora daha fazla ilgi gösterir ya da katılımında bulunabilirler (McPherson ve ark., 1986). Anne ve babaların beden eğitimi dersine yönelik sahip oldukları tutumlar, öğrencilerin derse yönelik tutumlarını olumlu ya da olumsuz etkilemektedir. Çünkü anne ve babalar çocukların ilk olarak örnek aldığı rol modellerdir (Suna ve Özkan, 2022).

İlgili literatür tarandığında anne veya babaların beden eğitimi dersi için algılarını konu alan araştırmalara rastlamak mümkün olsa da (Öncü ve Güven, 2011; Suna ve Özkan, 2022; Koşar, 2021) yapılan çalışmanın örneklem grubunu içeren yurtdışı Türk okullarında eğitim-öğretime devam eden öğrenci ebeveynlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını konu alan bir çalışmaya alan-yazın içerisinde rastlanmamıştır. Bu bakımdan yapılan çalışmanın alan yazında önemli bir boşluğu dolduracağı düşünülmektedir. Ayrıca farklı bir kültür ortamında yaşamını sürdüren ebeveynlerin, beden eğitimi dersine yönelik tutumları araştırmanın önemini

ortaya koymaktadır. Yapılan çalışma ile Türkiye Cumhuriyeti milli eğitim bakanlığına bağlı Türk Cumhuriyetleri ve Gürcistan bölgesinde yer alan yurtdışı Türk okullarımızda öğrenim gören Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı öğrencilerimizin ebeveynlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

Yapılan çalışmanın sonucunda yurtdışı Türk okullarımızda eğitim-öğretime devam eden öğrenci ebeveynlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının ne yönde olduğunu tespit ederek gerekli önlemlerin alınması ve uygulamaların hayata geçirilmesi beklenmektedir.

MATERYAL METOT

Bu bölüm yapılan araştırma ile ilgili evren ve örneklem, araştırmanın modeli veri toplama araçları, verilerin elde edilmesi ve verilerin analiziyle ilgili bilgileri içermektedir.

Araştırmanın Modeli

Yapılan çalışma Milli Eğitim Bakanlığımıza bağlı, Gürcistan ve Türk Cumhuriyetlerinde yer alan yurtdışı Türk okullarımızda eğitim-öğretime devam eden öğrenci ebeveynlerinin, beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlanmaktadır. Yapılan araştırmanın özüne en uygun yöntem olan tarama yönteminin olduğu düşünülmektedir. Tarama modelinde, yaşanmış ya da şimdi var olan bir konuyu, olayı ya da olguyu olduğu gibi yansıtmak amaçlanır. Araştırmanın örneklemine oluşturan gruplar ya da bireyler, kendi doğal yaşam alanı ve şartlarında değerlendirilir, özellikleri ortaya konmaya çalışılır. Genel tarama tekniklerinde, fazla miktarda birimden oluşan bir evren varsa, evren özelinde genel bir fikre ulaşmak için evrenin hepsi ya da ondan elde edilecek bir örneklem çalışmaya dahil edilir ve genel bir kaniya varılmaya çalışılır (Karasar, 2013).

Evren ve Örneklem

Yapılan çalışmanın evrenini, 2023-2024 eğitim-öğretim döneminde yurtdışı Türk okullarımızda eğitime devam eden öğrencilerin ebeveynleri oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan Azerbaycan, Özbekistan, Türkmenistan ve Gürcistan vatandaşı ebeveynlerin (N=92) en az B2 düzeyde TÖMER dil belgesine sahip olması istenmektedir. Aynı zamanda ölçeği güvenilirliğini test etmek için iki farklı zamanda ölçek uygulaması, test-tekrar-test yöntemi ile yapılmış ve iki uygulama arasındaki ilişki $r: 0,716$ olarak tespit edilmiştir. Bu doğrultuda

yapılan çalışmanın örneklem grubu; Gürcistan ve Türk Cumhuriyetlerinde faaliyet gösteren yurtdışı Türk okullarımızdaki öğrencilerin ebeveynleri oluşturmaktadır (N: 224).

Tablo.1 Katılımcıların Yüzde ve Frekans Değerleri

Değişkenler	Gruplar	N	Yüzde (%)
	Erkek	67	29,9
	Kadın	157	70,1
	Toplam	224	100
Uyruğunuz	Gürcistan	132	58,9
	Azerbaycan	36	16,1
	Gürcü-Azeri-Türkmen ve Özbek vatandaşlar	56	25,0
	Toplam	224	100
Öğrencinin Okulu	İlkokul	55	24,6
	Ortaokul	127	56,7
	Lise	42	18,8
	Toplam	224	100
İnternet Kullanımı	0-1 saat	19	8,5
	1-3 sat	107	47,8
	3-6 saat	76	33,9
	6 saat ve fazlası	22	9,8
	Toplam	224	100
Yaş	31-40 yaş	113	50,4
	41-50 yaş	94	42,0
	51 ve üzeri yaş	17	7,6
	Toplam	224	100
Düzenli fiz. Aktivite(3 gün)	Evet	110	49,1
	Hayır	114	50,9
	Toplam	224	100

Tablo.1' den elde edilen bilgilere göre katılımcıların cinsiyet değişkeni incelendiğinde katılımcıların %29,9'u (67) erkek, % 70,1' i (157) kadın katılımcılar olmak üzere toplam 224 kişiden oluştuğu tespit edilmiştir. Katılımcıların vatandaşı olduğu ülkeler incelendiğinde araştırmaya katılan ebeveynlerin % 58,9'unun (132) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğu, %

16,1' inin (36) Azerbaycan vatandaşı olduğu, % 25' inin (56) diğer ÷lkelerin vatandaşı olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin devam ettiği okul kademelerine bakıldığında ise katılımcı ebeveynlerin velisi oldukları öğrencilerin % 24,6'sı (55) ilkokul, % 56,7'si (127) ortaokul, % 18,8'i (42) ise lise düzeyindedir. Ebeveynlerin günlük internet ve teknolojik cihaz kullanım durumu incelendiğinde % 8,5'inin (19) 0-1 saat, % 47,8'inin (107) 1-3 saat, % 33,9'unun (76) 3-6 saat ve %9,8'i ise (22) 6 saat ve üzeri günlük teknolojik cihaz ve internet kullandığı belirlenmiştir. Katılımcıların yaş değişkenine baktığımızda ise % 50,4' ünün (113) 31-40 yaş, % 42' sinin (94) 41-50 yaş, %7,6' sının (17) 51 ve üzeri yaş aralığında olduğu tespit edilmiştir. Katılımcı ebeveynlerin düzenli fiziksel aktivite yapma durumuna bakıldığında % 49,1' inin ” evet, haftada en az 3 gün düzenli fiziksel etkinlik yapıyorum.” % 50,9' unun (114) “hayır, düzenli fiziksel aktivite yapmıyorum.” şeklinde ifade ettiği tespit edilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Ölçek formu ve kişisel bilgiler formu araştırmacı tarafından elektronik ortamda hazırlanmış ve Gürcistan ile Türk Cumhuriyetlerindeki öğrenci ebeveynlerine okulların idaresi, öğretmenler aracılığıyla iletilmiştir. Prosedürlere uygun bir şekilde çalışma ile ilgili bilgilendirme yapılmış ve ebeveynlerin ölçekleri uygun bir şekilde cevaplaması sağlanmıştır. B2 Tömer dil belgesine sahip ebeveynler, ebeveynlerin beyanları doğrultusunda belirlenmiştir.

Elde edilen veriler tanımlayıcı analizler neticesinde sınıflandırılmış, incelenmiş ve hatalardan arındırılmıştır. Analiz edilmek için uygun bulunan ölçek formları tanımlayıcı istatistiksel işlemlerle incelenmiştir. Ulaşılan verilerin skewness ve kurtosis sonuçlarına göre; normal dağılım sınırları içerisinde olmadığı ve normal dağılım göstermeyen verilerin istatistiksel analizlerinde kullanılan yöntemlerin uygulanmasına karar verilmiştir. Bu doğrultuda ikili karşılaştırmalar için Mann Whitney U Testi, ikiden fazla grupların karşılaştırılmasında Kruskal Wallis Testi kullanılacaktır.

Veri Toplama Araçları

Anne ve Baba beden eğitimi Tutum Ölçeği

Araştırmanın verilerini toplamak için Öncü ve Güven tarafından 2011 yılında geçerlik-güvenirlilik çalışması yapılan ve 21 madde ve 4 alt boyuttan oluşan “Anne ve Babalar İçin beden eğitimi Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek anne ve babaların beden eğitimi dersine yönelik olumlu veya olumsuz tutumlarını ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Ölçeğin cronbach alfa güvenirlilik değeri ise 0,90 olarak tespit edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 2. Ölçeklere Ait Cronbach’s Alpha Güvenirlilik Analizi Sonuçları

Ölçekler	N	Madde Sayısı	Ort. (X)	Cronbach’s Alfa
Anne ve Baba Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği	224	21	4,13	0,93
Alt Boyutlar				
1-Algısal Boyut	224	8	4,47	0,92
2-İşlevsel Boyut	224	5	3,75	0,86
3-Destek Boyutu	224	4	4,06	0,81
4-Önem Boyutu	224	4	4,02	0,79

Tablo 2’ de ölçeklere ait güvenirlilik durumlarını ortaya koymak için Cronbach alpha güvenirlilik analizi sonuçları verilmiştir. Buna göre; Anne ve baba beden eğitimi tutum ölçeği Cronbach’s alpha katsayısı α : 0,93 olarak tespit edilmiştir. Ölçek alt boyutlarına ait cronbach’s alpha güvenirlilik katsayısı ise algısal boyut α : 0,92, işlevsel boyut α :0,86, destek boyutu α :0,81 ve önem boyutu α :0,79 olarak tespit edilmiştir. Araştırmalarda kullanılan ölçeklerin cronbach’ alpha güvenirlilik katsayılarının ,70 ve daha üstü olması gerekmektedir (Büyüköztürk, 2010). Elde edilen bulgulara göre yapılan çalışma yeterli güvenirlilik değerlerine sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3. Ölçeğe Ait İstatistiksel Bilgiler

	N	Ort. (x)	Medyan	Std. S.	Skewness	Kurtosis
Anne-Baba Beden Eğitimi Tutum Ölçeği	224	4,13	4,19	0,54	-1,15	-2,12

Tablo.3'te katılımcıların ölçek maddelerine vermiş oldukları cevapların ortalamaları, medyan ve standart sapma değeri, dağılımların normal olup olmadığını tespit etmek için ise skewness ve kurtosis sonuçları verilmiştir. Psikometrik amaçlar için yapılan çalışmalarda çarpıklık ve basıklık değerlerinin +1 ile -1 arasında değiştiği düşünülür fakat çoğu çalışma da uygulamalara bağlı olarak +2 ile -2 değerleri kabul edilebilir normallik sınırlarını ifade eder (George ve Mallery, 2010). Buna göre; katılımcıların ölçek maddelerine verdikleri cevapların ortalaması 4,13 (86,87): medyan değeri: 4,19, standart sapma değeri: 0,54 ve skewness değeri: -1,15, kurtosis değeri ise: -2,12 olarak tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçların normal dağılım sınırları içerisinde olmadığı kabul edilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların Uyruk Değişkenleri ile BESTÖ Arasındaki İlişkinin Kruskal Wallis H İstatistikî Sonuçları

Değişkenler (Uyruk)	N	X ²	sd	df	Chi-Square	p
Anne-Baba Bestö						
T.C Vatandaşı	132	112,52				
Azerbaycan	36	116,50	,85,289	2	,229	0,89
Diğer Devlet	56	109,88				
Toplam	224					
Algısal Boyut						
T.C Vatandaşı	132	113,02				
Azerbaycan	36	108,03	,60163	2	,227	0,89
Diğer Devlet	56	114,15				
Toplam	224					

İşlevsel Boyut

T.C Vatandaşı	132	114,41				
Azerbaycan	36	119,19	,77367	2	1,551	0,46
Diğer Devlet	56	103,70				
Toplam	224					

Destekleme Boyutu

T.C Vatandaşı	132	111,53				
Azerbaycan	36	128,44	,63152	2	3,188	0,20
Diğer Devlet	56	104,53				
Toplam	224					

Önem Boyutu

T.C Vatandaşı	132	106,91				
Azerbaycan	36	126,86	,65471	2	3,054	0,21
Diğer Devlet	56	116,46				
Toplam	224					

Tablo 4'te katılımcı ebeveynlerin vatandaşı oldukları ülke değişkenleri verilmiştir. Ulaşılan bulgular doğrultusunda; ebeveynlerin beden eğitimi dersine yönelik tutum ölçeğine ve ölçek alt boyutlarına vermiş oldukları cevapların ortalamaları ile uyruk değişkeni arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 5. Katılımcıların Cinsiyetleri ile Bestö Arasındaki Farkın Mann Whitney U Testi İstatistikî Sonuçları

Değişkenler (Uyruk)	N(Sayı)	Mean Rank(X)	sd	Mann Whitney U	p
Anne-Baba Bestö					
Erkek	67	96,60	11,39	4194,500	0,01*
Kadın	157	119,28			
Toplam	224				
Algısal Boyut					
Erkek	67	106,26	,601	4841,500	0,33

Kadın	157	115,16			
Toplam	224				
İşlevsel Boyut					
Erkek	67	100,16	,773	4433,000	0,06
Kadın	157	117,76			
Toplam	224				
Destekleme Boyutu					
Erkek	67	92,93	,631	3948,000	0,01*
Kadın	157	120,85			
Toplam	224				
Önem Boyutu					
Erkek	67	95,31	,654	4108,000	0,01*
Kadın	157	119,28			
Toplam	224				

Tablo 5 ten elde edilen sonuçlara göre; katılımcı ebeveynlerin cinsiyetleri ile beden eğitimi dersine yönelik tutumları arasında ölçek geneli, ölçek alt boyutlarından destekleme alt boyutu ile önem alt boyutu arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık tespit edilmişken ($p<0,05$) ölçek alt boyutlarından algısal alt boyut ve işlevsel alt boyut arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma, yurtdışı Türk okullarında eğitimine devam eden öğrencilerin anne veya babalarının beden eğitimi disiplinine karşı tutumlarını tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışmaya 132 Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, 36 Azerbaycan vatandaşı ve 56 diğer Türk cumhuriyetlerinde yaşayan anne ve baba öğrenci velisi olarak 224 ebeveyn istekli olarak katılmıştır. Elde edilen veriler uygun istatistiksel işlemlerle analiz edilmiştir. Anne ve babaların beden eğitimi dersine yönelik ölçek maddelerine vermiş oldukları puanların ortalaması $X: 4,13$ olarak tespit edilmiştir. Ölçek alt boyutlarının ortalamalarına bakıldığında ise Algısal boyut ortalaması: 4,47, işlevsel boyut ortalaması: 3,75, destek boyutu ortalaması: 4,06, önem boyutu ortalaması ise 4,02 olarak tespit edilmiştir. Ulaşılan bu çıktılar doğrultusunda; ebeveynlerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının oldukça yüksek

düzye de olumlu olduğu belirlenmiştir. Ebeveynlerin ölçek maddelerine vermiş oldukları cevapların frekans değerlerine bakıldığında; madde:4-”velisi olduğu öğrenciyi beden eğitimi dersi çalışmalarına devam etmesi doğrultusunda motive ederim.” (x: 4,15), madde-8 “ocuğumun beden eğitimi derslerine katılımından mutluluk duyarım.” (x: 4,38), madde-14 “beden eğitimi dersini asla küümsemem.” (x:4,21), madde-19 “ocuğumun beden eğitimi dersleri ile ilgili ihtiyaçları benim için önemlidir.” (x: 4,07). maddelerinin en yüksek ortalamaya sahip maddeler oldukları tespit edilmiştir.

Öncü ve Güven (2011) tarafından anne ve baba beden eğitimi dersine yönelik tutumların belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmada; ebeveynlerin beden eğitimi dersi tutumlarının 83,36’lık bir ortalama değerle yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Suna ve Özkan (2022) tarafından yapılan çalışmada ebeveynlerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının ortalaması 75,83 olarak tespit edilmiştir ve bu değer olumlu yönde yüksek tutumu ifade etmektedir.

Akdoğan (2017) tarafından lise öğrencileri ve velilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi adlı tez çalışmasında velilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının ortalaması pozitif yönde olumlu olarak tespit edilmiştir. Yapılan çalışmanın sonuçları ile benzer bir şekilde alan-yazında yer alan çalışmalarında ebeveynlerin genel olarak beden eğitimi dersine yönelik olumlu bir tutum içerisinde olduklarını ortaya çıkarmıştır. Elde edilen bu sonuçlarda ebeveynlerin beden eğitimi dersi açısından olumlu düşündüğünü, dersin öneminin ve değerinin farkında olduklarının, benimsediklerinin ve öğrencileri derse yönlendirme de istekli oldukları ifade edilebilir.

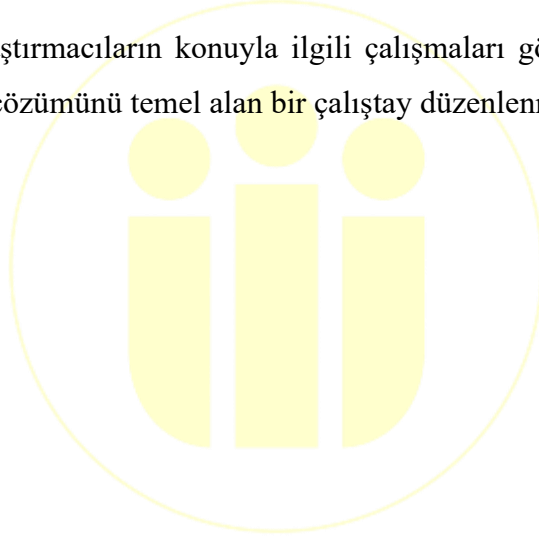
Yapılan analizler neticesinde; anne veya baba olma durumu ile beden eğitimi dersine yönelik tutum ölçeği için anlamlı bir farklılık belirlenmiştir ($p<0,05$). Öncü ve Güven (2011) tarafından yapılan araştırmada anne veya babaların cinsiyetleri ile beden eğitimi tutumları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir ($p>0,05$). Akdoğan (2017) tarafından yapılan yüksek lisans tez çalışmasında ebeveynlerin cinsiyet değişkeni ile beden eğitimi ders tutumları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Atan ve ark. (2018) tarafından yapılan bilimsel incelemede, öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre; anne veya baba olma durumu ile beden eğitimi dersine yönelik

tutumları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir sonuç tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Yıldız ve Özbek (2018) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim öğrenci velilerinin, beden eğitimi dersine yönelik tutumları araştırılmıştır. Ulaşılan çalışma çıktıları doğrultusunda; ebeveynlerin cinsiyetleri ile beden eğitimi ders tutumları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Topal (2019) tarafından öğrenci velileri üzerinde yapılan yüksek lisans tez çalışmasında, ebeveynlerin cinsiyetleri ile beden eğitimi dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir ($p>0,05$). Salar ve Alp (2021) tarafından öğretmen ebeveynlerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarını inceleyen çalışmasında da beden eğitimi dersine yönelik tutum ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir ($p>0,05$). Suna ve Özkan (2022) tarafından yapılan çalışmada katılımcıların cinsiyetleri ile beden eğitimi tutumları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Yapılan çalışma ile alan yazında çeşitli örneklem grupları üzerinde yapılmış çalışmaların bulguları farklı sonuçları ortaya koymaktadır. Özellikle yapılan çalışmanın örneklem grubunu ve örneklem toplanılan çevrenin yurtdışında farklı kültür eksenlerinde olmasının cinsiyetler arasında beden eğitimi dersine yönelik tutum farklılığını ortaya çıkardığı düşünülmektedir. Anne ebeveynlerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları baba ebeveynlerden daha yüksektir. Örneklem grubunu oluşturan kadın katılımcıların genellikle ev hanımı olması ve veli görevini daha çok üstlenmiş olmasının bu farklılığı ortaya çıkardığı ifade edilebilir. Farklı kültür ekseninde yaşamın sürdürülmesinin beden eğitimi dersine yönelik tutumu olumlu veya olumsuz etkilediği düşünülmektedir.

Ebeveynlerin uyrukları ile beden eğitimi ders tutumları arasında istatistiksel anlamda bir farklılık tespit edilememiştir ($p>0,05$). Türk Cumhuriyetleri ve Gürcistan bölgesinde yer alan ebeveyn profilinin genel olarak aynı kültür ekseninde yer alması ve bu kültür ekseninde oluşan spor kültürünün de benzer olması, örneklem grubu özelinde beden eğitimi dersine yönelik tutumun farklılaşmamasına neden olduğu düşünülmektedir.

ÖNERİLER

- Konuyla ilgili yurtdışı örneklem gruplarını içeren daha fazla çalışmanın yapılması ile benzer örneklem grupları üzerindeki çalışma sonuçları karşılaştırılmalıdır.
- Araştırılan konuyla ilgili yabancı çalışmalar yeterli sayıda yoktur bu yüzden farklı ülkelerde konu çalışılmalıdır.
- Ölçek maddelerine verilen cevaplardan ebeveynlerin beden eğitimi dersiyle ilgili yetersiz veya zayıf bulduğu noktalar tespit edilerek Milli Eğitim Bakanlığı ve yetkililerce düzenlemelerin ve değişikliklerin yapılması gerekmektedir.
- Yerli ve yabancı araştırmacıların konuyla ilgili çalışmalarını göz önünde bulundurularak sorunların tespiti ve çözümünü temel alan bir çalıştay düzenlenmelidir.

KAYNAKLAR

- Akdoğan, B. (2017). Lise Öğrencilerinin ve Ebeveynlerinin beden eğitimi Dersine Yönelik Tutumları. T.C. İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antrenörlük Eğitim Anabilim Dalı. İstanbul.
- Atan A. (2018). Çocukların Beden Eğitimi Dersine Katılımına Yönelik Ebeveynlerin Tutumları. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 11(60).a
- Büyüköztürk, Ş. (2010). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı (28. Baskı). Ankara: Pegem Akademi. 1-183.
- George, D., & Mallery, M. (2010). SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference, 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson.
- McPherson, B.D. ve ark., (1986). The Social Significance of Sport, Human Kinetics Publisher, Champaign.
- Özkan, A. (2022). Ebeveynlerin beden eğitimi Dersine Yönelik Tutum Düzeylerinin İncelenmesi (Hakkari İli Örneği). Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi, 8(2), 508-524.
- Başer, S. A. (2009). Öğretim niteliklerinin beden eğitimi dersi alan öğrencilerin bu derse karşı olan tutumlarına etkisi.(Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi. Bolu.
- Morgan, C. T. (2000). Psikolojiye Giriş. (Çev. Hüsnü Arıcı ve Orhan Aydın). (On dördüncü Baskı). Ankara: Meteksan AS.
- Özkan, A. (2022). Ebeveynlerin beden eğitimi Dersine Yönelik Tutum Düzeylerinin İncelenmesi (Hakkari İli Örneği). Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi, 8(2), 508-524.
- Öncü, E., & Güven, Ö. (2011). Ana-Babaların Çocuklarının Beden Eğitimi Dersine Katılımına Yönelik Tutumları. Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi, 2(2), 28-37.
- Karasar, N. (2000). Bilimsel araştırma yöntemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım. 20-175.
- Koşar, S. (2021). Zihinsel Engelli Birey Ebeveynlerinin Beden Eğitimi Derslerine Karşı Tutumları: Muş İli Örneği. İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, beden eğitimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans, Malatya.
- Topal, Ç, (2019). Ortaokul ve Lisede Öğrenim Gören Öğrencilerin Ebeveynlerinin beden eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının Fiziksel Aktivite Düzeylerine Göre İncelenmesi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Spor Eğitimi Anabilim Dalı, beden eğitimi Öğretmenliği Dalı, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Salar, M., & Alp, H. (2021). Ebeveyn Öğretmenlerin beden eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Aydın İl Örneği). beden eğitimi Bilimleri Dergisi, 23(2), 17-33.

Yaldız, A. S., ve Özbek, O. (2018). Primary School Students' and Their Parents' Attitudes Towards Participation in Physical Education Courses. *Kastamonu Education Journal*, 26(1), 75-82. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.375194>

